

lására — egyetlen és egyedülálló környezetet, nagyszerű előadógárdát, segédcszemélyzetet, a kultúra imádatával telített szervezőket —, szinte páratlan és másuttal alig fel-felalható előfeltételeket.

Bármily szigorúan vizsgálom magam, nem hiszem, hogy elfogultság szól belőlem, amikor azt valom, hogy ez a példamutató produkció megérdemli, hogy előjogokat biztosítsanak

számára

A szegedi Dóm-ter lenyűgöző és mégis oly felszabadító erejű szépsége egyetlen és utóéletlen színpadot kínál a magyar Színház és Színház számára. Szabad-e ennek jeletőségét csökkenteni azzal, hogy aprólékos helyi érdekek elmorzsolják azokat az erőket, amelyek Szegeden egyesítve, a magyar színházkultúra, a magyar dráma, a magyar dal szépségeit felejtethetetlenül beleégetik azok lelkébe, akik ennek az élménynek részesei lehetnek?

Kurt v. Schuschnigg Ausztria kancellárja: A legmélyebb benyomásokat vittem magammal

Szeged város számára felejtethetetlenül szép és a szabadtéri játékok szempontjából döntő fontosságú ünnep volt az a nap, amikor Kurt v. Schuschnigg, Ausztria kancellárja, megérkezett Szegedre, hogy végignézze a Dóm-téren Az ember tragédiája szabadtéri előadását. A látogatásnak politikai szempontból is óriási jelentősége volt, hiszen ezt a napot alig néhány hét választotta el Dollfuss kancellár meggyilkolásától és utódának látogatása a magyar-osztrák kapcsolat megerősítését, a magyar-osztrák barátság megpecsételését jelentette.

Az új osztrák kancellár feleségével együtt két évvel ezelőtt, 1934 augusztus 9-én, repülőgépen érkezett meg Szegedre és a szegedi repülőtéren Hóman Bálint kultuszminiszter fogadta a szegediek kivül. Schuschnigg kancellár első útja a fogadalmi templomba vezetett, hogy a templomkriptában megkoszorozza gróf Klebelsberg Kunó sírmlékét. Este végignézte a Tragédia előadását és az első rész után hosszabb nyilatkozatot tett az újságírók előtt. Többek között ezeket mondotta:

— Nagyon örültem, hogy végignézhettem Madách Imre drámai költeményét a nagy költő hazájában. Éppen úgy, mint honfitársaim, akiknek alkalom volt ezt a mély drámát a bécsi burgszínházi előadás alkalmával végignézni, én is

a legmélyebb benyomásokat vittem el magammal.

Különösen a mai nyugtalan időkben szinte profétai nagyságát érzem ennek a költeménynek. Együttal arra is alkalom kínálkozott, hogy meglátogathattam boldogult Klebelsberg Kunó gróf magyar kultuszminiszternek, ennek az Ausztriában is felejtethetetlen államférfiúnak a művét és az emlékezés néhány percét a szegedi Dóm kriptájában felállított sírmlékénél tölthettem. Meg vagyok győződve, hogy a felfordulás és nyugtalanosság mai idejében szoros szellemi kapcsolatainkat Európa szívében gondosan kell ápolnunk. Felesleges hangsúlyoznom, hogy Ausztriában a legnagyobb rokonérzéssel figyelik a hozzánk hasonlóan nemzeti fellendüléséért küzdő Magyarország sikeres törekvéseit. Erős a meggyőződés, hogy azok a törekvések, amelyek a két dunai ország felelős államférfiai hazájuk érdekében kifejtik, Európa békéjét és ezzel népeinek jólétét kiváló mértékben szolgálják. Mi a békét akarjuk és meg vagyunk róla győződve, hogy a világ ezt a becsületes akaratot kell, hogy megértse.

— A szegedi Dóm-ter ünnepi hangulata

és Bánffy Miklós gróf egészen kitűnő rendezése a költeményt csodálatosan érthetővé teszi még azok számára is, akik nem ismerik a nyelvet. Ezeket is egészen magával ragadja a cselekmény, amelyet teljes mértékben követni tudnak. A már említett kitűnő szcenikai beállításon kívül, ami egészen alkalmazkodik a gyönyörű tér miliójához, ki kell emelnem a művészek nagyszerű játé-

kát és nem legutolsó helyen a különösen eleven tömegjeleneteket.

Még a bécsi Burgszínház előadásánál is jobban tudatára ébredtem itt, a szegedi Dóm-teren, a költői alkotás döbbenetes aktualitásának.

A Dóm-ter premierje A Magyar Passió előadása Szegeden 1931-ben

A szegedi Dóm-teren az első szabadtéri előadást 1931 júniusában tartották meg, amikor is Vojnovits Géza Magyar Passióját adta elő a Nemzeti Színház gárdája. Vojnovits passiójátékát 1931 húsvétján mutatta be a Nemzeti Színház és már akkor felmerült a terve annak, hogy a passiójátékot elő kellene adni a szegedi Dóm-teren is. Klebelsberg Kunó nevéhez fűződik a gondolat. Az ő elgondolása azonban nem csupán erre az egy darabra szorítkozott, hanem arra is, hogy a csodálatos Dóm-teret állandó szabadtéri színpaddá avassa. Ennek az elgondolásnak köszönhető, hogy 1931 májusában bizottságot küldött le Szegedre annak a megállapítására, vajjon alkalmas-e Dóm-ter szabadtéri előadások rendezésére. A bizottság tagjai voltak: Kertész K. Róbert kultuszállamtitkár, Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója, Fülel-Szánthó Endre miniszteri osztálytanácsos és Vojnovits Géza, valamint több színházi szakember.

A Passiójáték szabadtéri előadásának tervezését már Budapesten kidolgozták és kész tervvel érkeztek Szegedre. A tervzet igen jelentős számokat foglalt magában: hatszázhatvanhat szereplőt, hatvan tagu zenekart, 130 szóló szereplőt és így tovább. A kórust az állami színházak személyzetéből szándékoztak Szegedre hozni, azonkívül a technikai felszereléseket, ruhákat is Budapestről készülték Szegedre szállítani. A bizottság megérkezése után a Dóm-teren helyszíni szemlét tartott és az alapos vizsgálat után megállapították, hogy

„a tér kiválóan alkalmas szabadtéri előadás megtartására.”

Megállapodtak abban is, hogy az első előadást június 20-án tartják a próbákat nyolc nappal az előadás előtt kezdik meg és az első előadásra ideiglenes tribünöket építenek a közönség számára.

A bizottság tagjai még aznap délután megbeszélést tartottak a városházán dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnökletével. A bizottság tagjain és a polgármesteren kívül résztvett ezen a megbeszélésen dr. Pálffy József akkori h. polgármester, dr. vitéz Shvoy Kálmán altábornagy, dr. Buócz Béla főkapitányhelyettes, dr. Balogh István lelkész, Berenczey Domokos műszaki főtanácsos, Pongrácz Albert gázgyári igazgató, dr. vitéz Szabó Géza kulturatanácsnok is. A zárt ajtók mögött lefolyt tárgyalásnak az volt az eredménye, hogy a teret szabadtéri előadásra kiválóan jelentették ki és megegyeztek abban, hogy az első előadás június 20-án lesz.

Az előadásnak, illetve előadásoknak minden költségét és anyagi rizikóját a Nemzeti Színház vállalta.

ÖSSZE- KÖTHETI

a hasznosat a kellemessel, ha szegedi utjával egyidejűleg kiegészíti háztartását az alföld legnagyobb háztartási szaküzletéből

Alap.
1905.

ADLER
EDÉNYGARNOK

Tel.
17-82.

Szeged, Tisza Lajos körút 38.

Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.

Üveg, porcellán, zománcedény, háztartási gépek, izléses dísz tárgyak, emléktárgyak stb

Menyasszonyi kelengyék!
Ajándéktárgyak!

Az első szegedi szabadtéri előadás propagálására az idegenforgalmi iroda kapott megbízást. Elhatározták azt is, hogy az előadások alkalmával különvonatokat indítanak Szegedre és a résztvevők már Budapesten megválthatják belépőjegyüket az előadásra.

Az első szegedi szabadtéri játékok előkészítő munkálatai így indultak el. Nemsokkal később gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter ebben az ügyben értekezletet tartott a kultuszminiszteriumban. Ezen az értekezleten a kultuszminiszter bejelentette, hogy a külföldön intézményesített szabadtéri játékokat hazánkban meghonosítani szándékozik és erre a célra architektorikus keretével és akusztikájával legalkalmasabbnak a szegedi Dóm-teret jelölte meg. Az értekezleten végül elhatározta, hogy a szegedi szabadtéri előadások sikere érdekében országos propagandát indítanak. A Délmagyarország május 16-iki számában vezércikket írt a készülő játékról. Már ekkor sürgette a szabadtéri előadások állandósítását és sikrásszállt a Tragédia színrehozásáért.

Május második felében Szegedre érkezett a Nemzeti Színház műszaki rendezője és technikai problémák elintézése végett. A város színpadépítésre szállfákat és deszkákat adott kölcsön a Nemzeti Színháznak, de a tribünépítésre, valamint a világítás kérdésének megoldására nem volt hajlandó vállalkozni. Amikor a Nemzeti Színház ezt a kérelmet Somogyi polgármester elé terjesztette, a polgármester azzal utasította el azt, hogy minden bevétel a Nemzeti Színházé lesz, ebből tehát bőségesen fedezhet minden kiadást.

Május második felében ismét Szegedre érkezett Kertész K. Róbert államtitkár és társaságában Szegedre jött a Nemzeti Színház több műszaki rendezője is. Ismét helyszíni tárgyalásokat tartottak a Dóm-teren, majd délután értekezletet a városházán a szegediekkel együtt. Ezen az értekezleten végleg kialakult az első szabadtéri előadás programja. Ekkor dönt el, hogy az első előadást nem június 20-án, hanem június 13-án, szombaton este nyolc órakor tartják és a másodikát, vasárnap délután fél négy órai kezdettel. A nézőtér berendezése is szóba került és úgy határoztak, hogy a nézőteret négy mezőre osztják és 3038 személy számára készítenek ülőhelyet.

A szegedi játékok iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg országsszerte. Az indítandó vonatok jegyeit napokkal előbb lefoglalták. Erre való tekintettel elhatározták, hogy június 14-én, vasárnap este is tartanak egy előadást, összesen tehát

hármát a tervbevett kettő helyett.

Június elején megkezdődtek a téren a próbák. Felszerelték a hatalmas reflektorokat, hozzákezdtek a nézőtér ácsolásához és serényen próbált a néma-személyzet is, az ötszázfőnyi statisztéria. Néhány nap múlva Szegedre érkezett a Nemzeti